

Gljúfrasteinn - Hús skáldsins

16 207

Ársreikningur 2024

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Gljúfrasteinn - Hús skáldsins
kt. 650804-3760
Pósthólf 250, 270 Mosfellsbær

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Gljúfrasteinn - Hús skáldsins er ríkisaðili í A1-hluta ríkissjóðs sem starfar á grundvelli laga nr. 361/2012.

Hlutverk stofnunarinnar er að vera heimili Halldórs Laxness, lifandi safn sem að stendur vörð um lífsstarf hans.

Starfsemin fellur undir málefnasvið 18 og málaflokk 10 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2024 var ársveltan kr. 75,6 milljónir og afkoma kr. 3,5 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 6,3 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 43,9 milljónir.

Starfsemin á árinu 2024 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáraukalögum fyrir árið 2024. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.0.

Það er álit mitt að ársreikningur 2024 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Gljúfrasteins - Hús skáldsins fyrir árið 2024 með rafrænni undirritun sinni.

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2024

	Skýr	2024	2023
Tekjur			
Tekjufærsla fjárveitinga	2	67.000.000	65.500.000
Seld þjónusta		3.245.995	3.250.942
Vörusala		887.859	911.226
Framlög og ýmsar tekjur	3	4.300.000	2.092.200
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	133.809	157.155
Tekjur samtals		75.567.663	71.911.523
Gjöld			
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	48.921.559	43.261.051
Annar rekstrarkostnaður	5	23.060.889	23.654.387
Afskriftir og niðurfærslur	6	133.809	157.155
Gjöld samtals		72.116.257	67.072.593
Afkoma fyrir fjármagnsliði		3.451.406	4.838.930
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		0	(321)
		0	(321)
Afkoma ársins		3.451.406	4.838.609

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2024

	Skýr	31.12.2024	31.12.2023
Eignir			
Handbært fé	7	26.508	46.051
Viðskiptakröfur		54.255	0
Tengdir aðilar	8	10.500.841	6.849.424
Birgðir		1.701.274	1.797.871
Varanlegir rekstrarfjármunir	9	31.560.890	31.682.841
Óefnislegar eignir	10	13.836	25.694
Eignir samtals		43.857.604	40.401.881
Skuldir			
Tengdir aðilar	8	184.526	106.332
Viðskiptaskuldir		426.385	552.999
Ýmsar skammtímaskuldir	11	2.456.771	2.970.225
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	12	34.518.141	33.951.950
Skuldir samtals		37.585.823	37.581.506
Eignir samtals að fráðregnum skuldum samtals		6.271.781	2.820.375
Eigið fé	13		
Hrein eign		6.271.781	2.820.375
Eigið fé samtals		6.271.781	2.820.375
Eigið fé og skuldir samtals		43.857.604	40.401.881
Aðrar upplýsingar	14		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymisyfirlit ársins 2024

	Skýr	2024	2023
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins		3.451.406	4.838.609
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:			
Afskriftir	6	133.809	157.155
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(133.809)	(157.155)
		<u>3.451.406</u>	<u>4.838.609</u>
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur		(54.255)	46.660
Tengdir aðilar		(2.873.223)	(5.145.484)
Birgðir		96.597	91.665
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir		(640.068)	21.084
		<u>(3.470.949)</u>	<u>(4.986.075)</u>
		<u>(19.543)</u>	<u>(147.466)</u>
Handbært fé frá rekstri (til rekstrar)		<u>(19.543)</u>	<u>(147.466)</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	9	0	(130.823)
		<u>0</u>	<u>(130.823)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Fjárfestingarframlag		0	130.823
		<u>0</u>	<u>130.823</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(19.543)	(147.466)
		<u>46.051</u>	<u>193.517</u>
Handbært fé í árslok		<u>26.508</u>	<u>46.051</u>

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymisyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2024	65.700.000	700.000	66.400.000
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjáráukalögum	65.700.000	700.000	66.400.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda			
Launabætur	1.300.000	0	1.300.000
Fjárveiting ársins	67.000.000	700.000	67.700.000
Staða fjárveitinga fyrri ára í lok árs 2023, (umframráðstafað)	2.820.374	2.243.415	5.063.789
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	69.820.374	2.943.415	72.763.789
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(63.548.594)	0	(63.548.594)
Staða fjárveitinga í lok árs 2024	6.271.780	2.943.415	9.215.195

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákvarðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlaun reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlaun tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur vegna skuldabréfaeignar eru tekjufærðar miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og vaxtatekjur krafna eru tekjufærðar eins og þær falla til nema vafi leiki á um innheimtu þeirra. Vaxtatekjur af almennum bankainnistæðum færast hjá ríkissjóði.

Vaxtagjöld færast til gjalda þegar þau falla til.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í ISK á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í yfirlit um afkomu sem og áfallinn gengismunur á eignir og skuldir í lok ársins.

Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisýrnun og niðurfærslum. Niðurfærslur eru gjaldfærðar línulega yfir líftíma eignarinnar í yfirliti um afkomu. Almennt er áætlaður nýtingartími tölvuhugbúnaðar sex til átta ár.

Óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma eru ekki niðurfærðar en eru prófaðar a.m.k. árlega með tilliti til virðisýrnunar.

Innleyst tap vegna ráðstöfunar óefnislegra eigna er fært í yfirlit um afkomu á því tímabili þegar viðskiptin eiga sér stað. Söluverð eigna og þar með söluhagnaður myndar fjárfestingarheimild og er meðhöndlað þannig.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru skoðaðar a.m.k. árlega til að ákvarða hvort einhver vísbending sé um virðisýrnun. Ef endurheimtanleg fjárhæð óefnislegrar eignar er lægri en bókfært verð hennar, er bókfært verð hennar fært í endurheimtanlega fjárhæð og virðisýrnunartap fært í yfirlit um afkomu.

Skýringar

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eignin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákvarðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söluþegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: úppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- up্পsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Skýringar

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

	2024	2023
2 Tekjufærsla fjárveitinga		
Fjárveiting ársins	67.000.000	65.500.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	133.809	157.155
	67.133.809	65.657.155

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar- tilfærslur	Fjármagns- tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	65.700.000	0	0	65.700.000
Launabætur	1.300.000	0	0	1.300.000
Fjárveiting til tekna	67.000.000	0	0	67.000.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádregnum sértekjum ..	(63.548.594)	0	0	(63.548.594)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	3.451.406	0	0	3.451.406

	2024	2023
3 Framlög og ýmsar tekjur		
Framlög frá ríkisaðilum í A-hluta	4.300.000	0
Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	0	2.092.200
	4.300.000	2.092.200

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	40.196.004	35.286.607
Orlof, breyting	(494.433)	(193.234)
Launatengd gjöld	9.219.988	8.125.468
Starfsmannakostnaður	0	42.210
	48.921.559	43.261.051

Meðalfjöldi stöðugilda	3,5	4,0
------------------------------	-----	-----

	2024	2023
5 Annar rekstrarkostnaður		
Bækur, ritföng, filmur o.fl.	273.486	312.944
Byggingarvörur, aðrar	9.711	15.300
Ýmis tæki og áhöld	20.993	69.195
Orkugjafir	387.598	220.908
Matvæli	684.231	563.276
Almennar rekstrarvörur	206.204	95.573
Vörukaup, almenn	1.582.223	1.277.196
Ýmsar sérgreindar vörur	0	75.702
Vörukaup, sérgreind	0	75.702

Skýringar

5 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)

	2024	2023
Fundir, námskeið, risna	537.375	193.410
Ferðir, uppihald	0	192.200
Akstur	1.111.980	1.102.310
Sérfræðiþjónusta	4.583.388	6.489.757
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	44.096	39.674
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	1.824.732	1.524.952
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	305.713	628.144
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðiþjónusta	8.407.284	10.170.447
Afnotagjöld	2.988.177	2.189.865
Leigugjöld	8.083.556	7.651.158
Notkun véla og flutningatækja	21.300	102.500
Verkkaup	1.231.092	1.381.414
Tryggingar, lögboðnar	112.656	106.303
Tilfærslur	119.920	0
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	12.556.701	11.431.240
Vörukaup	418.084	608.137
Birgðabreytingar, fullunnar vörur	96.597	91.665
Vörur til endursölu og birgðabreyting	514.681	699.802
Annar rekstrarkostnaður samtals	23.060.889	23.654.387

6 Afskriftir

	2024	2023
Áhöld, tæki og búnaður	121.951	145.297
Niðurfærsla óefnislegra eigna	11.858	11.858
	133.809	157.155
	31.12.2024	31.12.2023

7 Handbært fé

Sjóðir	20.000	20.000
Tékkareikningar	6.508	26.051
	26.508	46.051
	31.12.2024	31.12.2023

8 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Kröfur á tengda aðila:

Viðskiptareikningur við ríkissjóð	10.500.841	6.849.424
	10.500.841	6.849.424

Skuldir við tengda aðila:

Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	184.526	106.332
	184.526	106.332

Skýringar

9 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld, tæki og búnaður	319.640	441.591
Aðrar eignir	31.241.250	31.241.250
	31.560.890	31.682.841

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2024:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Fasteignir	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2024	3.569.853	0	0	33.322.745	36.892.598
	3.569.853	0	0	33.322.745	36.892.598
Afskriftir 01.01.2024	3.128.262	0	0	2.081.495	5.209.757
Afskrift ársins	121.951	0	0	0	121.951
	3.250.213	0	0	2.081.495	5.331.708
Staða 31.12.2024	319.640	0	0	31.241.250	31.560.890
				31.12.2024	31.12.2023

10 Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir	13.836	25.694
Óefnislegar eignir greinast þannig í árslok 2024:		Hugbúnaður
Stofnverð 01.01.2024		59.292
Viðbætur á árinu		0
		59.292
Niðurfært 01.01.2024		33.598
Niðurfærsla ársins		11.858
		45.456
Staða 31.12.2024		13.836

31.12.2024 31.12.2023

11 Ýmsar skammtímaskuldir

Ógreitt orlof	2.378.814	2.873.247
Skattar	77.957	96.978
	2.456.771	2.970.225

Skýringar

12 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2024	31.12.2023
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	31.574.726	31.708.535
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	2.943.415	2.243.415
	<u>34.518.141</u>	<u>33.951.950</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2024	31.708.535	2.243.415	33.951.950
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	700.000	700.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	(133.809)	0	(133.809)
	<u>31.574.726</u>	<u>2.943.415</u>	<u>34.518.141</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2024 munu kr. 0,1 milljónir koma til tekna á árinu 2025.

13 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2024	31.12.2023
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	2.820.375	(2.018.234)
Afkoma ársins	3.451.406	4.838.609
Jöfnuður 31.12.	<u>6.271.781</u>	<u>2.820.375</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

14 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert ótímabundinn skuldbindandi samning við FSRE um húsnæði, árlegar greiðslur vegna húsaleigu nema kr. 8,1 milljónum.

Veðsetningar

Engar veðsetningar eru áhvilandi á eignum í árslok 2024.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.